

[Ritt Bjerregaard.]

det, at ikke alle kan blive folkeskolelærere, mens alle kan begynde uddannelsen til gymnasielærere.

Socialdemokratiet ønsker i uddannelsesudvalget at få belyst konsekvenserne af to principielt forskellige løsninger. For det første, hvad en afskaffelse af adgangsreguleringen de steder, hvor den findes, fulgt op af en grundig vejledning af de unge om studievil-kårene og beskæftigelsesmulighederne, vil betyde. Vi tillægger det stor betydning, at den unge i så vid udstrækning som muligt selv kan tage ansvaret for sin uddannelse, og vi er ikke overbevist om, at den regulering, staten vil kunne foretage, er bedre end den, de unge selv udøver. I den forbindelse er vi enige med undervisningsministeren i, at det er vigtigt at lette presset på gymnasierne og HF ved at gøre de erhvervsmæssige uddannelser for de 16—19-årige mere attraktive, og ministeren kan regne med socialdemokratiets fulde støtte til en udbygning af de erhvervsfaglige forsøgsuddannelser.

For det andet, hvad det ville betyde at udbygge den adgangsregulering, vi har i dag. Vi finder det ikke særlig væsentligt at diskutere, om man bør have adgangsbe-grænsning eller ej, men derimod, om man kan lave begrænsninger, der udjævner den socialt skæve rekruttering, som vi kender i dag. Vi vil derfor søge at få belyst forskellige reguleringsformers indflydelse på tilgan-gen.

Socialdemokratiets stilling til adgangsbe-grænsning vil være bestemt af samfundets behov for uddannede og udformningen af en sådan regulering. Vi ønsker at understrege, at vi ikke vil kunne acceptere en adgangsbe-grænsning, der bruges som undskyldning for ikke at få ændret de forudliggende uddan-nelser.

Ministerens foreslår i sin redegørelse, at man ved adgangsregulering lægger et studie-egnethedskriterium, der bl. a. skulle bygge på resultatet af den adgangsgivende eksa-men. Socialdemokratiet er ikke sikker på, at f.eks. en studentereksamen fortæller særlig meget om, hvorvidt man er egnet til at gen-nemføre et studium. Vi afventer derfor også indstillingen fra udvalget til liberalisering af adgangen til de videregående uddannelser, der som opgave også havde at tage stilling

til problemerne omkring en adgangsgule-ring. Men vi vil gerne her i dag pege på, at vi mener, at et forudgående erhvervsarbej-de, f. eks. efter en studentereksamen, bør tillægges langt større vægt end resultatet af den adgangsgivende eksamen, således som også det centrale uddannelsesråd understre-ger det i sin udtalelse på side 8.

Vi finder det meget vigtigt at sikre, at også folk med en videregående uddannelse har kendskab til andre problemer i samfun-det end dem, de møder i forbindelse med et studium. Sammenfattende kan det siges, at socialdemokratiet vil understrege sammen-hængen mellem videregående uddannelse med og uden adgangsbegrænsning.

I næste afsnit i sin redegørelse behandler undervisningsministeren de videregående uddannelsers struktur, uddannelsesetidens længde og styring af uddannelserne. Social-demokratiet ønsker et åbent og bevægeligt system for de videregående uddannelser, ligesom vi gør det for uddannelser, der lig-ger umiddelbart før.

Ministerens nævner også i sin redegørelse en struktur med alment fagligt stof i begyn-delsen for at udskyde det helt specifikke erhvervsvalg, de såkaldte basisuddannelser, og som overbygning muligheden for at sam-menstykke enkeltdele, den såkaldte modul-ordning. Denne mere åbne, bevægelige struktur har jo også sammenhæng med ad-gangsbegrænsningen, som formentlig kun er nødvendig på grund af den stive uddannel-sesstruktur.

Vi mener ikke, at de nye former må føre til skematiserede og uniformerede systemer. Det skal være muligt at påbegynde en di-recte erhvervsrettet uddannelse uden basis-uddannelse, hvis den studerende selv øn-sker det. Det er vigtigt på dette store om-råde at fastholde et nuanceret syn, der både giver mulighed for basisuddannelse med moduloverybygning og for mere traditionelle uddannelsesforløb eller helt nye ordninger.

Socialdemokratiet er enig i, at det vil være nødvendigt at ændre strukturen på de store gamle universiteter og forhindre, at uddan-nelsen på de små mellemuddannelsesinstitu-tioner bliver uddannelsesmæssige blindgy-der.

En afklaring af forholdet mellem allerede eksisterende uddannelsesinstitutioner og de nye centre trænger sig på. De kortere uddan-